

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б. Жильцов
2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ГЕММОЛОГІЇ

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» (за видами)

Освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Київський університет імені Бориса Грінченка
Ідентифікаційний код 42100014

Структура типова.
Заступник директора з науково – методичної та навчальної роботи

Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 0074/18

Александр
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 20 18 р.

А.О.Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи геммології» для студентів за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво» (за видами).

Розробник: професор кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка
Школьна Ольга Володимирівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «10» січня 2018 року № 5

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва О. В. Школьна

(підпис)

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Програма навчальної дисципліни	7
4. Структура навчальної дисципліни	10
5. Теми практичних занять.....	11
6. Завдання для самостійної роботи	15
7. Система поточного та підсумкового контролю	17
8. Методи навчання	20
9. Методи контролю	20
10. Методичне забезпечення курсу	21
11. Навчально-методична карта дисципліни.....	22
12. Рекомендована література	23

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс:	Галузь, напрям, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4кредити.</i></p> <p>Кількість змістових модулів: <i>2 модулі.</i></p> <p>Загальна кількість годин: <i>120 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі: <i>0202 «Мистецтво»</i></p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки <i>6.020205 «Образотворче мистецтво» (за видами)</i></p> <p>Освітній рівень: <i>перший (бакалаврський)</i></p>	<p style="text-align: center;">ВАРІАТИВНА.</p> <p>Рік підготовки – <i>3.</i></p> <p>Семестр – <i>6.</i></p> <p>Аудиторні заняття: <i>64 год.</i></p> <p>З них: кількість лекцій: <i>14 год.;</i> практичних занять: <i>50 год.</i></p> <p>Самостійна робота: <i>48 год.</i></p> <p>Модульний контроль: <i>8 год.</i></p> <p>Форма контролю: <i>залік</i></p>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Об'єктом уваги даного курсу є основи науки про дорогоцінне каміння – гемології. Знання та навички, отримані студентами в результаті вивчення дисципліни, необхідні для вирішення конкретних завдань, пов'язаних зі створенням власних робіт у галузі ювелірного мистецтва.

Програма курсу включає короткий зміст лекційного матеріалу, питання для самоконтролю та семінарських занять. Курс розкриває основні етапи історичного розвитку гемології та формування її в окрему наукову галузь; класифікацію та різновиди декоративних матеріалів; знайомить студентів з техніками виконання копій самоцвітів; розкриває сутність основних видів обробки гемологічної сировини.

Крім системи знань, студенти отримують певний комплекс навичок, необхідних для професійної діяльності майбутніх фахівців.

Метою курсу є набуття студентами теоретичних основ з гемології, ювелірної справи, практичних навичок щодо різних видів ограновування дорогоцінного каміння як частини ювелірного та декоративно-прикладного мистецтва.

Завданням дисципліни є розвиток творчого й образно-асоціативного мислення студентів, що вивчають основні етапи створення форми і декоративного оформлення ювелірних виробів, формування базових компетенцій художника:

- *мистецтвознавчої*: оволодіння знаннями про класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів і жанрів;
- розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі декоративно-прикладного мистецтва;

- здатності проводити художній аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміти розкривати особливості їх пластичної мови;
- володіння фаховою термінологією;
- *художньо-творчої*: здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі декоративно-прикладного мистецтва у всіх його різновидах;
- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну фахову майстерність і розробляти банк форм й візерунків;
- *художньо-технологічної*: здатності демонструвати навички роботи з сучасними художніми матеріалами й техніками відповідно до специфіки того чи іншого виду декоративно-прикладного мистецтва з урахуванням властивостей матеріалів, особливостей площинного чи об'ємного вирішення задуму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- основні етапи історичного розвитку гемології;
- спеціальну термінологію;
- класифікацію та фізичні особливості коштовного каміння.

Вміти:

- відрізнити ювелірне каміння неорганічного походження від органічних самоцвітів;
- орієнтуватися у фізичних властивостях дорогоцінного, напівдорогоцінного й ювелірно-виробного каміння;
- визначати ювелірні імітації;
- вільно орієнтуватися в основних видах обробки та огранки самоцвітів та їх естетичних якостях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ГЕМОЛОГІЯ ЯК НАУКА. КЛАСИФІКАЦІЯ

ЮВЕЛІРНОГО КАМІННЯ

Тема 1. Гемологія – наука про дорогоцінне каміння (10 год.)

Об'єкти вивчення гемології та історичні передумови виникнення: формування науки наприкінці ХІХ ст., основні завдання.

Дефініція «самоцвіти» та їх класифікація.

Рекомендована література:

основна: [4],[5],[6].

додаткова: [2],[5],[8],[11].

Електронні ресурси: [1],[3],[7].

Тема 2. Класифікація каміння неорганічного походження (10 год.)

Фізичні особливості коштовного каміння – щільність, твердість, колір, спайність, блиск та особливі оптичні ефекти.

Ювелірне каміння неорганічного походження (мінерали та гірські породи):

- традиційне ювелірне каміння – алмаз (діамант), рубін, сапфір, смарагд, олександрит, аквамарин, геліодор, опал, група гранатів, польові шпати, шпінель, топаз, турмалін, кварц і його різновиди, хризоліт, діопсид, бірюза, лазурит, жадеїт, нефрит, малахіт, обсидіан, родоніт, чароїт, зміювик;

- нетрадиційне ювелірне каміння – нове, рідкісне й екзотичне.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[5].

додаткова: [5],[9],[14],[16],[17].

Електронні ресурси: [1],[9].

Тема 3. Лікувальні властивості самоцвітного каміння (8 год.)

Зародження вірування у лікувальну силу дорогоцінного каміння в Стародавньому світі (Індія, Китай, Месопотамія, Єгипет, Греція).

«Кам'яна» терапія Середньовіччя (Парацельс).

Літотерапія в сучасному світі.

Вчення про чакри: вплив мінералів на біоенергетику людини.

Рекомендована література:

основна: [1],[3],[5],[6].

додаткова: [5],[8],[17].

Електронні ресурси: [1],[4],[5].

Тема 4. Імітації дорогоцінного каміння (10 год.)

Стрази – копії відомих самоцвітів (техніки виконання). Характеристики й основні відмінності дублетів і триплетів.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[6],[21].

Електронні ресурси: [2],[3],[6],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ ВИДИ ОБРОБКИ ГЕМОЛОГІЧНОЇ СИРОВИНИ.

Тема 5. Огранка ювелірного каміння (8 год.)

Основні види ограновування каміння: фасет, кабошон, гладке шліфування.

Найпоширеніші різновиди ограновування: троянда, діамантова, змішана, наветта («човникова»), лунетта, антична, смарагдова, цирконова, швейцарська, королівська, багетна, принцеса.

Поняття фантазійної огранки та її варіації: маркіз, груша (крапля), серце.

Рекомендована література:**основна:** [1],[2],[3],[4],[5],[6].**додаткова:** [2],[6],[8],[11].**Електронні ресурси:** [1],[6],[7],[8],[9],[12].**Тема 6. Різьблення по каменю, гравірування (10 год.)**

Історія виникнення різьблення по каменю. Відмінності техніки глибокого різьблення від рельєфного.

Найдавніший вид обробки самоцвітного каміння – гліптика.

Розвиток мистецтва гравірування від Крито-мікенської епохи до сьогодення. Приклади гравірування каміння, дерева, металу. Виникнення лазерного гравірування.

Рекомендована література:**основна:** [1],[2],[3],[4],[5],[6].**додаткова:** [2],[6],[8],[11],[14],[15].**Електронні ресурси:** [1],[6],[7],[9],[12].**Тема 7. Мозаїка та інкрустація (8 год.)**

Давнє мистецтво викладання мозаїки, витоки та різновиди. Основні відмінності інтарсії від флорентійської мозаїки.

Поняття «інкрустація», характеристики італійського різновиду інкрустації.

Рекомендована література:**основна:** [1],[2],[3],[4],[5],[6].**додаткова:** [1],[2],[6],[8],[11].**Електронні ресурси:** [1],[6],[7],[9],[12].

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						Модульний контроль
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	
Змістовий модуль I. Гемологія як наука. класифікація ювелірного каміння								
1.	Гемологія – наука про дорогоцінне каміння	18	10	2	8	-	8	
2.	Класифікація каміння неорганічного походження	16	10	2	8	-	6	
3.	Лікувальні властивості самоцвітного каміння	16	8	2	6	-	8	
4.	Імітації дорогоцінного каміння	16	10	2	8	-	6	
<i>Разом</i>		70	38	8	30	-	28	4
Змістовий модуль II. Основні види обробки гемологічної сировини								
5.	Огранка ювелірного каміння	16	8	2	6	-	8	
6.	Різьблення по каменю, гравірування	16	10	2	8	-	6	
7.	Мозаїка та інкрустація	14	8	2	6	-	6	
<i>Разом</i>		50	26	6	20	-	20	4
<i>Разом за навчальним планом</i>		120	64	14	50	-	48	8

5. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ГЕМОЛОГІЯ ЯК НАУКА. КЛАСИФІКАЦІЯ ЮВЕЛІРНОГО КАМІННЯ

Тема 1. Формування гемології в окрему наукову галузь (8 год.)

План заняття

1. Дослідити історичні передумови виникнення гемології як науки.
2. Визначити об'єкт вивчення гемології.
3. Створення ескізу одного з самоцвітів в кольорі (техніка – акварель, гуаш, аплікація – за вибором студента, формат – А3)

Рекомендована література:

основна: [4],[5],[6].

додаткова: [2],[5],[8],[11].

Електронні ресурси: [1],[3],[7].

Тема 2. Ювелірне каміння неорганічного походження (8 год.)

План заняття

1. Вивчити основні ознаки якості самоцвітів за різними системами оцінки.
2. Охарактеризувати такі критерії кольору каменю як «тон», «насиченість», «яскравість».
3. Обрання типу ювелірного каміння неорганічного походження для створення ескізу в кольорі.
4. Створення ескізу обраного типу в кольорі (техніка – акварель, гуаш, аплікація – за вибором студента, формат – А3).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[5].

додаткова: [5],[9],[14],[16],[17].

Електронні ресурси: [1],[9].

Тема 3. Лікувальні властивості дорогоцінного каміння (6 год.)

План заняття

1. Виявити характерні відмінності між віруваннями в лікувальну силу дорогоцінного каміння у Стародавньому Світі.
2. Визначити місце «літотерапії» в сучасному світі.
3. Обрання чакри для створення ескізу в графіці (графітний олівець).
4. Створення ескізу обраної чакри в кольорі (техніка – акварель, гуаш, аплікація – за вибором студента, формат – А3).

Рекомендована література:

основна: [1],[3],[5],[6].

додаткова: [5],[8],[17].

Електронні ресурси: [1],[4],[5].

Тема 4. Стрази, дублети, триплети як імітації самоцвітів (8 год.)

План заняття

1. Ознайомлення з техніками виконання копій дорогоцінного каміння.
2. Обрання типу прикраси для розробки авторського дизайну виробу.
3. Створення ескізу ювелірного виробу в графіці (графітний олівець).
4. Створення завершеного ескізу ювелірного виробу в кольорі (техніка – акварель, гуаш, аплікація – за вибором студента, формат – А3).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[3],[6],[21].

Електронні ресурси: [2],[3],[6],[9].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ ВИДИ ОБРОБКИ ГЕМОЛОГІЧНОЇ СИРОВИНИ

Тема 5. Ограновування самоцвітів (6 год.)

План заняття

1. Ознайомлення з найпоширенішими різновидами ограновування дорогоцінного каміння.
2. Обрання типу огранки каменю для розробки авторського дизайну ювелірного виробу.
3. Створення ескізу ювелірного виробу в графіці (графітний олівець).
4. Створення завершеного ескізу ювелірного виробу в кольорі (техніка – акварель, гуаш, аплікація – за вибором студента, формат – А3).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6].

додаткова: [2],[6],[8],[11].

Електронні ресурси: [1],[6],[7],[8],[9],[12].

Тема 6. Гравірування як вид обробки коштовного каміння (8 год.)

План заняття

1. Ознайомлення з видом обробки самоцвітного каміння – гліптикою.
2. Обрання типу самоцвітного каменю для розробки авторського дизайну ювелірного виробу.
3. Створення ескізу ювелірного виробу в графіці (графітний олівець).
4. Створення завершеного ескізу ювелірного виробу в кольорі (техніка – акварель, гуаш, аплікація – за вибором студента, формат – А3).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6].

додаткова: [2],[6],[8],[11],[14],[15].

Електронні ресурси: [1],[6],[7],[9],[12].

Тема 7. Мистецтво мозаїки (6 год.)

План заняття

1. Ознайомлення з мистецтвом викладання мозаїки та його видами.
2. Обрання типу мозаїки для розробки авторського дизайну.
3. Створення ескізу ювелірного виробу в графіці (графітний олівець).
4. Створення завершеного ескізу ювелірного виробу в кольорі (техніка – акварель, гуаш, аплікація – за вибором студента, формат – А3).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6].

додаткова: [1],[2],[6],[8],[11].

Електронні ресурси: [1],[6],[7],[9],[12].

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.						
ЯК НАУКА. КЛАСИФІКАЦІЯ ЮВЕЛІРНОГО КАМІННЯ						
№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
1.	– наука про дорогоцінне каміння	Визначити характерні риси якості й оцінювання вартості перлів, як одного з видів дорогоцінного каміння. Ознайомитися з існуючими видами перлів.	8	основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6]. додаткова: [1],[3],[6],[21]. Електронні ресурси: [2],[3],[6],[9].	Практичне заняття	5
2.	Класифікація каміння неорганічного походження	Дослідити основні відмінності дорогоцінного каміння мінерального походження від каміння органічного походження. Ознайомитися з процесом експертизи якості та оцінювання вартості діамантів	6	основна: [1],[3],[5],[6]. додаткова: [5],[8],[17]. Електронні ресурси: [1],[4],[5].	Практичне заняття	5
3	Лікувальні властивості самоцвітного каміння	Визначити, які аспекти стародавніх вірувань в цілющі властивості каміння використовуються у сучасній літотерапії. Дослідити такі різновиди літотерапії, як мінералотерапія, кристалотерапія, гемотерапія і стоунтерапія	8	основна: [1],[2],[3],[5]. додаткова: [5],[9],[14],[16], [17]. Електронні ресурси: [1],[9].	Практичне заняття	5
4	Імітації дорогоцінного каміння	Виявити основні критерії ідентифікації ювелірних імітацій дорогоцінного каміння. Ознайомитися з сучасними технологіями	6	основна: [4],[5],[6]. додаткова: [2],[5],[8],[11]. Електронні ресурси: [1],[3],[7].	Практичне заняття	5

		виготовлення кристалів, а саме з нанокристалом «ситал»				
Змістовий модуль II.						
ОСНОВНІ ВИДИ ОБРОБКИ ГЕМОЛОГІЧНОЇ СИРОВИНИ						
№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
5	Огранка ювелірного каміння	Визначити основні відмінності роботи ювелірних шліфувальних верстатів великих підприємств від технологій, які застосовуються при огранюванні самоцвітів вручну	8	основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6]. додаткова: [2],[6],[8],[11]. Електронні ресурси: [1],[6],[7],[8],[9],[12].	Практичне заняття	5
6.	Різьблення по каменю, гравірування	Ознайомитися з сучасними методами гравірування кристалів: 3D – гравірування	6	основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6]. додаткова: [2],[6],[8],[11],[14],[15]. Електронні ресурси: [1],[6],[7],[9],[12].	Практичне заняття	5
7.	Мозаїка та інкрустація	Виявити характерні риси мозаїки часів Київської Русі. Дослідити розвиток мистецтва інкрустації на території України	6	основна: [1],[2],[3],[4],[5],[6]. додаткова: [1],[2],[6],[8],[11]. Електронні ресурси: [1],[6],[7],[9],[12].	Практичне заняття	5
Всього			48			35

7. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Основи геммології» оцінюються за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь і навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. 11), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 7.1-7.3.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	7	7
2	Відвідування практичних занять	1	25	25
2	Робота на практичному занятті	10	7	70
3	Самостійна робота	5	7	35
3	МКР	25	2	50
Підсумковий рейтинговий бал				187
Коефіцієнт визначення успішності				1,87
Підсумковий рейтинговий бал				100

Таблиця 7.2

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ТЕМАМИ

Поточне тестування та самостійна робота									Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	МКР			
20	20	19	20	25	19	20	19	25	187	1,87	100

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення творчих робіт.**

Таблиця 7.3

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), практичні, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод аналогій тощо).

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат.

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ репродукції творів майстрів;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ електронна бібліотека з дисципліни.

11. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ГЕМОЛОГІЇ»

Разом: 120 год., лекції – 14 год., практичні заняття – 50 год., самостійна робота – 48 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Модуль 1				Модуль 2		
Назва модуля	Гемологія як наука. Класифікація ювелірного каміння				Основні види обробки гемологічної сировини		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Гемологія – наука про дорогоцінне каміння	Класифікація каміння неорганічного походження	Лікувальні властивості самоцвітного каміння	Імітації дорогоцінного каміння	Огранка ювелірного каміння	Різьблення по каменю, гравірування	Мозаїка та інкрустація
	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>
Теми практичних занять	Формування гемології в окрему наукову галузь	Ювелірне каміння неорганічного походження	Лікувальні властивості дорогоцінного каміння	Стрази, дублети, триплети як імітації самоцвітів	Огранювання самоцвітів	Гравірування як вид обробки коштовного каміння	Мистецтво мозаїки
	<i>4 + 10 бал.</i>	<i>4 + 10 бал.</i>	<i>3 + 10 бал.</i>	<i>4 + 10 бал.</i>	<i>3 + 10 бал.</i>	<i>4 + 10 бал.</i>	<i>3 + 10 бал.</i>
Самостійна робота	П. 6 (5 балів)	П. 6 (5 балів)	П. 6 (5 балів)	П. 6 (5 балів)	П. 6 (5 балів)	П. 6 (5 балів)	П. 6 (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)		
Кількість балів за модуль	104				83		
Підсумковий рейтинговий бал	187 балів (коефіцієнт успішності: 1,87)						

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Бурцев А. К., Гуськова Т. В. Драгоценные камни: Красота, долговечность, редкость, магия, легенды, жизнь / А. К. Бурцев, Т. В. Гуськова. – М.: ПРИМАТ, 1992. – 128 с., ил. 18 цв. вкл. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4889/>)
2. Геммология алмаза: ученик / Ю. П. Солодова, М. В. Николаев, К. К. Курбатов и др. – М.: ЗАО изд-во «Агат», 2008. – 416 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4907/>)
3. Дронова Н. Что надо знать продавцу ювелирных украшений / Н. Дронова. – М.: Научный центр по сертификации и оценке, 2005. – 126 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4912/>)
4. Основы геммологии: учебное пособие. – Иркутск: Иркутский государственный технический университет, 2006. – 92 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4906/>)
5. Смит Г. Драгоценные камни: Пер. с англ. / Г. Смит. – М.: Мир, 1984. – 558 с., ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4925/>)
6. Фомин М. И. Основы геммологии : учеб. пособие / М. И. Фомин, О. В. Соловьева. – Ухта : УГТУ, 2009. – 72 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/4908/>)

Додаткова:

1. Алексеев И. С. Основы производства драгоценных металлов, алмазов и ювелирных украшений / И. С. Алексеев. – М.: КноРус, 2008. – 600 с.
2. Аронова Н. Ювелирные изделия. Справочник-энциклопедия / Н. Аронова. – М.: Ювелир, 1996. – 352 с.
3. Артюх Т. М. Диагностика та експертиза коштовностей: Підручник. – К.: КНТЕУ, 2002. – 500 с.

4. Артюх Т. М. Экспертиза дорогоцінних металів та коштовного каміння / Т.М. Артюх, Л.В. Черняк, Н.Б. Марчук, К.А. Піркович: Навч. посібник. – К.: КНТЕУ, 2008. – 188 с.
5. Боневиц Р. Л. Все о драгоценных камнях и минералах / Р. Л. Боневиц. – М.: АСТ, Астрель, 2007. – 360 с.
6. Бреполь Э. В. Теория и практика ювелирного дела / Э. В. Бреполь. – СПб.: Соло, 2000. – 528 с.
7. Беннет Д. Ювелирное искусство / Д. Беннет, Д. Маскетти. – М.: Арт-родник, 2005. – 492 с.
8. Драгоценные камни. Гид по миру ювелирных секретов. – М.: ЭКСМО, 2011. – 288 с.
9. Зубрилина С. Н. Справочник по ювелирному делу / С. Н. Зубрилина. – Ростов на Дону: Феникс, 2003. – 352 с.
10. Индутний В. В. Як оцінювати коштовності з дорогоцінних каменів і металів / В. В. Индутний, В. І. Татаринцев, В. І. Павлишин та ін. – Л.: АЛМА, 2002. – 272 с.
11. Константинова С. История декоративно-прикладного искусства: Конспект лекций / С. Константинова. – Ростов н/Д.: Феникс, 2004. – 192 с.
12. Куманин И. Материалы для ювелирных изделий / И. Куманин, Б. Лившиц. – М.: Астрель, 2013. – 290 с.
13. Маркова Г. Немецкое художественное серебро XVI-XVIII веков в собрании Государственной Оружейной палаты / Маркова. – М.: Искусство, 1975. – 199 с.
14. Молотова В. Декоративно-прикладное искусство: Учеб. пособие/ Н. Молотова. – М. ФОРУМ, 2013. – 288 с.
15. Моран А., де. История декоративно-прикладного искусства / А. де Моран. – М.: Издательство В. Шевчук, 2011. – 672 с.
16. Никифоров Б. Ювелирное искусство: Учеб. пособие/Б. Никифоров, В. Чернова. – Ростов н/Д.: Феникс, 2006. – 249 с.

17. Пыляев М. Драгоценные камни. Их свойства, местонахождение и применение / М. Пыляев. – СПб.: СЗКЭО, М.: «ОНМКС», 2008. – 192 с.
18. Постникова-Лосева М. Золотое и серебряное дело XV-XX веков / М. Постникова-Лосева, Н. Платонова, Б. Ульянова. – М.: Наука, 1983. – 318 с.
19. Раффаэлли М. Ювелирные украшения. Искусство выбирать лучшее / М. Раффаэлли. – М.: ЭКСМО, 2015. – 208 с.
20. Русакова А. Ювелирные изделия / А. Русакова. – М.: Мир энциклопедий Аванта+, 2008. – 184 с.
21. Тимощук Н. Ювелирные тайны / Н. Тимощук. – Казань: Филиал ОАО «ТАТМЕДИА» «ПИК «Идел-Пресс», 2012. – 256 с.
22. Флеров А. Материаловедение и технология художественной обработки металлов / А. Флеров. – М.: Изд-во «В. Шевчук», 2001. – 288 с.
23. Шаталова И. Стили ювелирных украшений / И. Шаталова. – М.: «6 карат», 2004. – 104 с.
24. Ювелирное искусство и материальная культура. – СПб.: Изд-во Гос. Эрмитаж, 2003. – 148 с.

Электронні ресурси:

1. Драгоценные камни: история классификации материалов. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://vashaktiv.ru/dk_ist.html
2. Искусство ювелирного дизайна. От идеи до воплощения. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://jb.com.ua/index.php?catid=14:2011-08-27-20-32-16&id=54:2011-08-28-22-48-48&Itemid=5&option=com_content&view=article
3. История ювелирного искусства и украшений. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.dragkam.ru/statyau.html>
4. Литотерапия. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.dragkamen.ru/properties.html>
5. Литотерапия. Сборник статей. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://lithotherapy.ru/papers.html>

6. Официальный сайт Государственного Эрмитажа. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.hermitagemuseum.org/wps/portal/hermitage/>
7. Основы геммологии. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.geokniga.org/books/895>
8. Огранка камней: бриллиантовая, кабошон и другие виды. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://dragkam.ru/statyav/ogranka-kamnya-vidy.html>
9. Тематичний портал про каміння і мінерали. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://jewellery.org.ua/>